

عنوان مقاله:

تکامل و صیوروت نفس تا فوق مجرد عقلی در پرتو تخلق به آموزه های اخلاقی و حکمت عملی با تکیه بر آراء صدرالمتالهین شیرازی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی اخلاق و آداب زندگی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سیدعلی رضی زاده - کارشناس ارشد الهیات و فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه شهید رجایی تهران

عین اله خادمی - عضو هیات علمی و دانشیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

خلاصه مقاله:

انگاره تاثیر حکمت عملی و اخلاق در تکامل نفس، علاوه از اهمیت فوق العاده اش در نیل به مرتبه فوق مجرد عقلی در حکمت ملاصدرا، از ترابط میان این دو رهیافت نزد وی خبر می دهد. توجه به اندیشه های فلسفی صدرالمتالهین شیرازی همچون جسمانیه الحدوث بودن نفس، حرکت جوهری، تشکیک مراتب نفس و اتحاد عاقل به معقول، که نقطه عزیمت پژوهش حاضر و مدخل آن نیز به شمار می روند، تاثیر بسزایی در طرح، درک و چگونگی مجرد نفس از ماهیت و فوق مجرد عقلی دارد. همچنین در نظرگاه وی، التزام به حکمت عملی در کنار حکمت نظری، بمنزله بالهایی برای عروج انسان تا مرتبه فوق مجرد هستند، که وی را در مسیر قدس حقیقی و اتصال به عالم علوی همراهی نموده و او را کتاب علوی الهی می نمایند. از منظر ملاصدرا هر دو قسمت حکمت دارای نتیجه واحدی هستند، بدین بیان که علیرغم برتری حکمت نظری بر حکمت عملی نزد وی، ملاصدرا غایت حکمت عملی را همان هدف از حکمت نظری، بلکه مکمل آن برشمرده و آن را سعادت انسان در دارین و تشبه نفس به اله معرفی می نماید. پس اگر سخن ملاصدرا، مبنی بر تشبه نفس به اله در جریان تهذیب اخلاقی دینی را با سخن دیگر وی مبنی بر اینکه خداوند انسان را در ذات و صفات و افعال بر مثال خود آفریده است - که این سخن مبتنی بر تشبه ساختار وجودی انسان به حق متعال می باشد - جمع نماییم، می توانیم بیان کنیم که از نظر وی التزام نفس بر علوم و ادراکات مکتسبه و نیز تهذیب اخلاقی، مسبب ترقی نفس به مرتبه فوق مجرد عقلی می گردد.

کلمات کلیدی:

فوق مجرد عقلی، اخلاق و حکمت عملی، استکمال و اشتداد، حرکت جوهری، تشکیک مراتب نفس، ملاصدرا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/423490>

